

Warszawa, dnia 26 listopada 2008 r.

ZASTĘPCA SZEFA
KANCELARII SEJMU

Lech Czapla

Panie i Panowie

Posłowie na Sejm

Rzeczypospolitej Polskiej

Z upoważnienia Marszałka Sejmu przekazuję uzupełniającą odpowiedź Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Gospodarki Dariusza Bogdana odnoszącą się do pytania w sprawach bieżących Pani Poseł Krystyny Łybackiej w sprawie *podwyżek cen gazu oraz elementów składowych rachunków za gaz i energię elektryczną*, przedstawionego podczas 26. posiedzenia Sejmu w dniu 23 października 2008 r.

Lech Czapla

MINISTERSTWO GOSPODARKI
PODSEKERTARZ STANU
Dariusz Bogdan

Warszawa, *18.11.* 2008 r.

DRO-III-051-228-58-SLI/08
L.dz. 2282

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu RP

W odpowiedzi na pismo z dnia 20 października 2008 r. Pani poseł Krystyny Łybackiej do Pana Bronisława Komorowskiego Marszałka Sejmu RP - przekazanego wedle kompetencji do Pana Waldemara Pawlaka Wiceprezesa Rady Ministrów Ministra Gospodarki – zawierające pytania w zakresie opłat za paliwo gazowe oraz w nawiązaniu do mojego wystąpienia w trakcie posiedzenia Sejmu RP w dniu 23 października br. (punkt 29 porządku dziennego: pytania w sprawach bieżących), przekazuję poniższe odpowiedzi na pytania zadane przez Panią poseł Krystynę Łybacką.

Na wstępie należy podkreślić, że zasady, na podstawie których przedsiębiorstwa energetyczne kalkulują ceny i stawki opłat dla energii elektrycznej oraz gazu ziemnego zostały określone przepisami prawa (ustawa *Prawo energetyczne* – zwana dalej „Prawem energetycznym”, rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 2 lipca 2007 r. w sprawie *szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń w obrocie energią elektryczną* – zwanym dalej rozporządzeniem taryfowym elektrycznym oraz rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 6 lutego 2008 r. w sprawie *szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń w obrocie paliwami gazowymi* - zwanym dalej rozporządzeniem taryfowym gazowym).

Zgodnie z przepisami prawa, taryfy dla energii elektrycznej oraz gazu ziemnego powinny zapewniać pokrycie kosztów uzasadnionych działalności gospodarczej przedsiębiorstw energetycznych wraz z uzasadnionym zwrotem z kapitału zaangażowanego w tę działalność. Przygotowane przez przedsiębiorstwa taryfy analizowane są i kontrolowane pod względem rzetelności i zgodności z przepisami prawa przez Prezesa Urzędu Regulacji

Energetyki. Prezes URE weryfikuje też koszty przyjmowane przez przedsiębiorstwa energetyczne jako uzasadnione do kalkulacji cen i stawek opłat. Zatwierdzając przedłożone przez przedsiębiorstwa energetyczne taryfy, zgodnie z przepisami ustawy Prawo energetyczne, Prezes URE ma na uwadze również ochronę interesów odbiorców przed nieuzasadnionym poziomem cen i stawek opłat. Do zadań Prezesa URE należy również kontrolowanie przedsiębiorstw energetycznych pod względem przestrzegania taryf, a w przypadku stosowania przez przedsiębiorstwo cen lub stawek opłat wyższych od zatwierdzonych lub nie przedłożenia taryfy do zatwierdzenia, Prezes URE nakłada kary pieniężne.

1. Na jakich zasadach określone są wartości opłat stałych naliczanych przez operatorów sieci gazowych i energetycznych?

Zgodnie z przepisami rozporządzenia taryfowego gazowego, przedsiębiorstwa obrotu świadczące usługę kompleksową, zmierzając do sprzedaży paliw gazowych odbiorcom końcowym, zamawiają usługi przesyłania lub dystrybucji w przedsiębiorstwach wykonujących taką działalność, a następnie przenoszą koszty tych usług na odbiorców końcowych. PGNiG S.A. jako przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu paliwami gazowymi i świadczące usługę kompleksową kalkuluje ustalone w taryfie: ceny paliw gazowych, stawki opłat abonamentowych oraz stawki opłaty sieciowej jako:

- a) stawki opłaty stałej - na podstawie kosztów stałych ponoszonych z tytułu zlecenia przez przedsiębiorstwo energetyczne usług w zakresie przesyłania, dystrybucji, magazynowania, skraplania lub regazyfikacji skroplonego gazu ziemnego, kosztów magazynowania w instalacjach własnych przedsiębiorstwa oraz kosztów bilansowania systemu i zarządzania ograniczeniami systemowymi,
- b) stawki opłaty zmiennej - na podstawie kosztów zmiennych ponoszonych z tytułów, o których mowa w lit. a.

Zgodnie z rozporządzeniem taryfowym elektrycznym, opłaty stałe wchodzą w skład opłaty za usługę dystrybucji energii elektrycznej (na rachunku określane najczęściej jako opłata stała przesyłowa/dystrybucyjna, opłata przejściowa oraz abonament). Opłaty stałe związane są z kosztami stałymi prowadzenia działalności w zakresie przesyłu lub dystrybucji energii elektrycznej. Są to koszty, które przedsiębiorstwo zawsze musi ponosić bez względu na ilość energii dostarczaną danemu odbiorcy. Zalicza się do nich m.in. koszty związane z eksploatacją sieci danego poziomu napięć znamionowych, koszty wynikające z nakładów na odtworzenie, modernizację i rozwój sieci, koszty stałe przesyłania energii elektrycznej

sieciami innych operatorów oraz koszty związane z przyłączeniem do sieci nowych odbiorców nie pokryte z opłat przyłączeniowych.

Opłata stała dystrybucyjna wynika z konieczności zapewnienia przez przedsiębiorstwo ciągłej gotowości sieci do przesyłania mocy zamówionej przez danego odbiorcę w każdej chwili, a nie tylko w określonym dniu lub okresie roku. W związku z powyższym przedsiębiorstwo energetyczne stale musi utrzymywać w gotowości urządzenia i sieci elektroenergetyczne. Opłata abonamentowa ma pokrywać koszty przedsiębiorstwa dystrybucyjnego, związane z odczytywaniem i kontrolą układów pomiarowych.

Z kolei opłata przejściowa jest związana z koniecznością rozwiązania umów długoterminowych zawieranych przez wytwórców w przeszłości w związku z inwestycjami w zakresie ochrony środowiska.

Ogólnie mówiąc opłata stała za usługę dystrybucji oraz opłata przejściowa kalkulowane są w zależności od wielkości mocy umownej (zamówionej) przez danego odbiorcę oraz grupy taryfowej do jakiej kwalifikowany jest dany odbiorca¹.

W przypadku gospodarstw domowych opłata stała dystrybucyjna naliczana jest w złotych za miesiąc, ponieważ dla tych odbiorców na ogół zamawiana moc kształtuje się na podobnym poziomie. Natomiast stawki opłaty przejściowej ustalone na są podstawie rocznego zużycia energii i tak dla odbiorców, którzy zużywają mniej niż 500 kWh energii elektrycznej w skali roku stawka wynosi 0,45 zł/m-c, dla zużywających więcej niż 500 kWh, a mniej niż 1200 kWh - 1,90 zł/m-c, a powyżej 1200 kWh - 6,00 zł/m-c.

Natomiast opłata stała dystrybucyjna oraz przejściowa dla osób prowadzących działalność gospodarczą kalkulowana jest na podstawie iloczynu mocy umownej, określonej w umowie zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i odpowiedniej stawki².

Należy dodać, że tylko część opłaty za świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej jest niezależna od ilości zużywanej energii elektrycznej przez odbiorcę. W skład opłaty za dostarczenie energii elektrycznej odbiorcy końcowemu, wchodzi także opłaty zmienne, których wysokość jest jak najbardziej uzależniana od ilości zużytej przez danego odbiorcę energii.

2. Wg. jakich wytycznych określa się wysokość stawek podatku VAT przy opłatach za media i czy opodatkowaniu powinny podlegać również opłaty abonamentowe?

Zasady naliczania podatku VAT dla energii elektrycznej i gazu ziemnego zostały określone ustawie z dnia 11 marca 2004r. *o podatku od towarów i usług*. Zgodnie z art. 2 pkt 6 ustawy z dnia 11 marca 2004r. *o podatku od towarów i usług* wszelkie postacie energii

¹ To zależy najczęściej od poziomu napięcia znamionowego sieci, do którego przyłączany jest odbiorca.

² W przypadku opłaty stałej dystrybucyjnej określonej w taryfie, natomiast przejściowej – w ustawie o KDT.

należy rozumieć jako towar. Stosownie do art. 5 ust. 1 pkt 1 tej ustawy opodatkowaniu podlega odpłatna dostawa towarów na terytorium kraju. Jednocześnie w powyższej ustawie określono, że dostawa energii elektrycznej oraz gazu ziemnego podlega opodatkowaniu według stawki podatku od towarów i usług w wysokości 22%. W tej samej wysokości opodatkowany jest abonament przedsiębiorstwa energetycznego świadczącego konkretną usługę.

Zgodnie z przepisami rozporządzenia taryfowego gazowego PGNiG S.A. jako przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu paliwami gazowymi i świadczące usługę kompleksową (a więc podmiot, który dostarcza paliwo gazowe do zdecydowanej większości odbiorców przemysłowych i domowych w Polsce) kalkuluje ustalone w taryfie m.in. stawki opłat abonamentowych - na podstawie kosztów uzasadnionych obejmujących wystawianie i dostarczanie faktur, obliczanie i pobieranie należności oraz czynności związane z uzasadnioną kontrolą odczytów i układów pomiarowych, dotrzymywaniem warunków umów i prawidłowości rozliczeń, jako iloraz tych kosztów ustalonych dla poszczególnych grup taryfowych i odpowiadającej danej grupie taryfowej liczby układów pomiarowych.

Zgodnie z przepisami rozporządzenia taryfowego elektryczna, opłata abonamentowa ma pokrywać koszty przedsiębiorstwa dystrybucyjnego, związane z odczytywaniem i kontrolą układów pomiarowych.

3. Czy Ministerstwo Gospodarki podejmuje działania zmierzające do monitorowania wysokości opłat stałych naliczanych przez dystrybutorów energii i gazu?

Jak podniesiono wyżej, zgodnie z przepisami Prawo energetyczne, przedsiębiorstwa energetyczne wykonujące działalność w zakresie dostarczania energii elektrycznej oraz paliw gazowych ustalają taryfy dla wykonywanego rodzaju działalności, które podlegają zatwierdzeniu przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki.

Tym samym Minister Gospodarki nie posiada tutaj bezpośrednich instrumentów, którymi mógłby wpływać na wysokość poszczególnych elementów składowych ostatecznej opłaty za energię elektryczną oraz paliwo gazowe. Minister Gospodarki jako naczelny organ administracji rządowej właściwym w sprawach polityki energetycznej, posiada kompetencje przede wszystkim w zakresie tworzenia odpowiednich ram prawnych (m.in. właściwego rozporządzenia taryfowego), które są podstawą do prowadzenia przez Prezesa URE postępowania administracyjnego co do zatwierdzenia bądź odmowy zatwierdzenia przedłożonej taryfy. Zasadą przyświecającą tworzeniu przedmiotowych norm prawnych jest równoważnie interesów przedsiębiorstw sektora z interesami odbiorców końcowych (w szczególności gospodarstw domowych).

Monitorowanie i analizy poziomu opłat i płynące z nich wnioski stanowią podstawę dla prac koncepcyjnych Ministerstwa Gospodarki dotyczących nowelizacji rozporządzenia taryfowego elektrycznego oraz rozporządzenia taryfowego gazowego.

Ponadto Ministerstwo wspiera działania spółek energetycznych zmierzające do pozyskania nowych źródeł gazu ziemnego, których celem jest zapewnienie konkurencyjnych cen surowców energetycznych oraz ich ciągłych dostaw dla polskich odbiorców, czemu sprzyja tworzenie nowych źródeł i dróg dostaw.

4. Czy uważa Pan Premier, że jest sytuacja właściwa, że odbiorca ponosi często należność z tytułu opłat stałych w kwocie kilkakrotnie przewyższającej ilość zużytego paliwa i energii?

Przedsiębiorstwo PGNiG S.A. ponosi koszty, o których mowa wyżej, niezależnie od ilości faktycznie pobieranego przez odbiorców gazu ziemnego (a nawet w sytuacji nie pobierania w ogóle) tj. z tytułu zawarcia umów z operatorami systemu przesyłowego i dystrybucyjnego o świadczenie usługi przesyłania lub dystrybucji. Koszty te następnie przenoszone są w odpowiednim stopniu na odbiorców końcowych.

Upraszczać można stwierdzić, że opłaty ponoszone przez odbiorców końcowych wynikają z samego faktu przyłączenia do sieci gazowej tj. gotowości świadczenia przez przedsiębiorstwo obrotu usługi zmierzającej do dostarczenia gazu ziemnego. Jest to sytuacja analogiczna jak np. w przypadku ponoszenia kosztów abonamentu telefonicznego nawet bez faktycznego korzystania z sieci telekomunikacyjnej.

Odnosząc się opłat w zakresie energii elektrycznej, pragnę poinformować, że opłaty stałe związane są z kosztami stałymi prowadzenia działalności w zakresie przesyłu lub dystrybucji energii elektrycznej. Są to koszty, które przedsiębiorstwo zawsze musi ponosić bez względu na ilość energii dostarczaną danemu odbiorcy. Zalicza się do nich m.in. koszty związane z eksploatacją sieci danego poziomu napięć znamionowych, koszty wynikające z nakładów na odtworzenie, modernizację i rozwój sieci, koszty stałe przesyłania energii elektrycznej sieciami innych operatorów oraz koszty związane z przyłączaniem do sieci nowych odbiorców nie pokryte z opłat przyłączeniowych. Opłata stała dystrybucyjna wynika z konieczności zapewnienia przez przedsiębiorstwo ciągłej gotowości sieci do przesyłania mocy zamówionej przez danego odbiorcę w każdej chwili, a nie tylko w określonym dniu lub okresie roku. W związku z powyższym przedsiębiorstwo energetyczne stale musi utrzymywać w gotowości urządzenia i sieci elektroenergetyczne.

5. Czy MG przewiduje działania osłonowe dla najuboższych z tytułu wzrostu cen gazu.

Problematyka odbiorców słabych ekonomicznie (głównie gospodarstw domowych) wymaga rozwiązania systemowego. Obowiązek ochrony takich odbiorców nakłada Dyrektywa 2003/54/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 czerwca 2003 r.

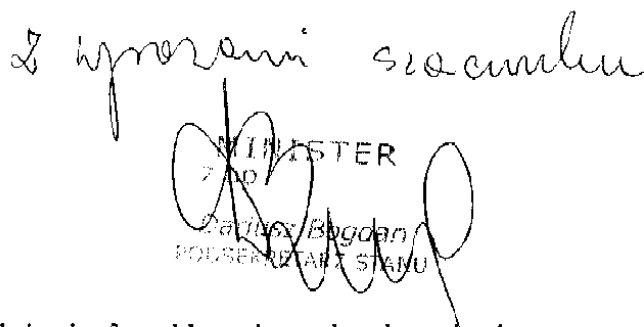
dotycząca wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej i uchylająca dyrektywę 96/92/WE (pkt 24 Preambuły oraz art. 3 ust. 5).

W dniu 15 lutego 2008 r. Minister Gospodarki jako Przewodniczący Zespołu Sterującego do Spraw Realizacji „Programu dla elektroenergetyki” wydał Zarządzenie w sprawie powołania międzyresortowej grupy roboczej do opracowania projektów aktów prawnych zapewniających odbiorcom słabym ekonomicznie właściwy poziom ochrony na konkurencyjnym rynku energii elektrycznej oraz nadających Prezesowi URE odpowiednią rolę i narzędzia regulacyjne na takim rynku. Grupa działała pod przewodnictwem Wiceprezesa URE.

26 września 2008 r. Wiceprezes URE przedstawił Ministrowi Gospodarki raport z działalności grupy. Efektem jej prac jest projekt nowelizacji ustawy – Prawo energetyczne, przewidujący m.in. świadczenie pomocy najuboższym grupom odbiorców energii elektrycznej przez przedsiębiorstwa energetyczne w ramach opracowywanych przez nie programów pomocy – wykorzystanie tzw. zasady odpowiedzialności społecznej biznesu CSR (z ang. *Corporate Social Responsibility*). Zdaniem Ministra Gospodarki podejście takie może mieć jedynie charakter subsydiarny, a nie stanowić pełnego rozwiązania systemowego. Podejście systemowe wymaga zmiany szeregu ustaw i w tym zakresie prowadzone będą konsultacje z właściwymi resortami.

Możliwe jest rozważenie rozszerzenia tego programu na odbiorców gazu ziemnego, co wymagać będzie dodatkowych analiz. Jednocześnie należy podkreślić, że cały proces zatwierdzania taryf dla paliw gazowych zakłada równoważenie interesów przedsiębiorców oraz odbiorców końcowych (w szczególności gospodarstw domowych). Prezes URE zatwierdzając taryfy dla działalności obrotu gazem ziemnym wykonywanej przez PGNiG S.A., stosuje zasadę kalkulowania ceny wypadkowej gazu wysokometanowego jako średniej ważonej ceny importowej³ i kosztu wydobycia tego gazu w kraju. Taka metoda ustalania ceny gazu umożliwi Prezesowi URE na niedopuszczenie do nieuzasadnionych, jego zdaniem, a postulowanych przez przedsiębiorstwa zajmujące się obrotem, wzrostów cen paliw gazowych.

Z wyrazami szacunku

MINISTER
Gospodarki
i
Przemysłu
Energetyki
i
Skarbu Państwa

³ Ceny importowe ustalane są kwartalnie, w wysokości wynikającej z formuł kontraktowych, zależnych od cen olejów lekkich i ciężkich jakie notowane są na giełdzie w Rotterdamie w okresie dziewięciu miesięcy poprzedzających dany kwartał.